

ZPRÁVA O GEOLOGICKÉM A KVARTÉRNĚ GEOLOGICKÉM MAPOVÁNÍ NA LISTĚ STRUNKOVICE NAD BLANICÍ

REPORT ON GEOLOGICAL AND QUATERNARY GEOLOGICAL MAPPING ON THE SHEET STRUNKOVICE NAD BLANICÍ

(22-43 Vodňany)

Ivana Uhlířová

Geological mapping, Quaternary geology, Terraces, Geobotany, S Bohemia

Do mapy v měř. 1:25 000 bylo vy mapováno moldanubikum v okolí Strunkovic n.B., místy překryté terciérem a kvartérem. Oblast J od spojnice obcí Strunkovice n.B.-Šipoun byla v daném měřítku souvisle mapována poprvé. Ve studovaném území byl vykonán vůbec první kvartérně geologický výzkum.

Území leží na rozhraní prachatického granulitového masivu a jednotvárné série moldanubika. Do leukokratních migmatitů a biotitických migmatitů flebit-stromatitového typu jednotvárné série intruduje podél toků Blanice a Zlatého potoka množství drobných těles porfyrického křemenného syenitu až melagranitu a jedno větší těleso muskovitického a dvojsídlného granitu (kóta 583 Hájek). Z žilných hornin jsou zastoupeny leukokratní granite, místy s turmalínem (Z od obce Blanice, SV od Blaničky, S od Žichovce), leukokratní granite granofyrické (jz. svah kóty 544 Hnojnice SZ od Šipouna) a žilný křemen (žilník SV od Žichovce, s. část prachatického křemenného valu sv. od Prachatic).

Do s. části mapovaného území zasahuje vodňanský výběžek českobudějovické pánve, představovaný spodní částí mydlovarského souvrství a tvořící dvě nápadné plošiny (V od Strunkovic nad Blanicí a S od Čichtic). Obě plošiny jsou překryty rozvlečeným štěrkem z původně rozsáhlých pleistocenních teras, dnes již z velké části denudovaných. Další drobné přemístěné štěrky spočívající na eluviu jsou rozptýleny podél toku Blanice, Zlatého a Libotyňského potoka. Sprášové hlíny jsou zastoupeny pouze v nejsevernější části studovaného území (SZ od obce Blanice). Severněji (mimo mapované území) jsou již však zcela běžné. Deluviální sedimenty lemují mírné svahy převážně v blízkosti toků, jejichž údolí jsou vyplněna nivními sedimenty.

Na základě vlastního mapování a studia vrtné dokumentace byly v údolí Blanice vymezeny 2 fluviální terasové stupně. Podle analogie se severněji ležícími terasami Blanice byly oba stratigraficky zařazeny. Nebyl prokázán vliv neotektonických pohybů na utváření terasového systému.

terasy	pořadové číslo	relativní výška povrch/báze	stáří
čichtické	1+2	42/40 m	mindel
strunkovické	3+4	21/19 m	riss

Byly uskutečněny a vzájemně porovnány valounové analýzy obou terasových stupňů a nivy Blanice a shledán nápadný rozdíl. Terasy jsou tvořeny přeplavenými monomiktními kamenoujezdskými šlérky (100 % valounů křemeň), ležícími na terciérních sedimentech, zatímco v nivě jde o štěrky silně polymiktní (z více než 50 % valouny leukokratních migmatitů, méně granulitů, migmatitů flebit-stromatitového typu, křemene, ortorul, granodioritových porfyritů a v nepatrné míře i valouny dalších hornin). Tato skutečnost je prozatím nejasná a není vyloučeno, že se zde alespoň z části uplatnil vliv neotektonických pohybů.

Byly provedeny a porovnány analýzy těžkých minerálů z řecíšť Blanice, Zlatého potoka a jejich přítoků. V těžké frakci naprostě převažují zrna granátů, ukazující na snosovou oblast granulitů. Z granulitů též pocházejí kyanit, rutil a sillimanit. Velmi hojný zirkon je z migmatitů, zatímco vzácnější amfibol z plutonických hornin.

Byla sledována spojitost mezi geologickým podkladem a jeho rostlinným krytem. Podle závislosti na chemismu substrátu byly vytypovány druhy kalcifytní, vázané na porfyrické sycity, a silikofytní, vázané na migmatity, granite a granulity. K prvnímu typu náleží např. *Sarothamnus scoparius*, *Scirpus silvaticus*, *Rumex acetosella*, *Nardus stricta* nebo *Jasione montana*, zatímco k druhému hojně *Brachypodium pinnatum*, dále méně časté *Verbascum lychnitis*, *Geranium sanguineum* nebo *Serratula tinctoria*. Podle závislosti na zrnitosti substrátu byly vyčleněny druhy psamofytí, které často současně bývají i xerofytí, jako např. *Trifolium arvense*, *T. campestre*, *Setaria viridis*, *Echium vulgare*, *Potentilla argentea*, *Jasione montana*, *Scleranthus annuus*, *Heleocharis palustris*, *Herniaria glabra* aj., podle závislosti na vlhkostních poměrech stanoviště a hladině podzemní vody druhy mezofytí a hygrofytí a konečně druhy nitrofytí, vyžadující zvýšený obsah dusíkatých látek v půdě jako *Chelidonium majus*, *Odontites rubra*, *Chenopodium polyspermum*, *Geranium robertianum* aj.